

ŠETNJA KROZ SELO : CINDROF (SIEGENDORF)

Dr. Ante BAUER

Dr. Ante BAUER rođen je 1856. godine u Breznici, u Hrvatskoj, a umro je 1937. godine u Zagrebu. Njegov otac bio je gradišćanski Hrvat, živio je u selu Cindrof prije doseljenja u Hrvatsku. Njegova majka zvala se Barbara, a rođeno joj je prezime bilo Rubinić. On je bio nadbiskup i rektor: Na čelu Zagrebačke nadbiskupije nalazio se između 1914. i 1937. godine, od 1906. do 1907. bio je rektor Sveučilišta u Zagrebu. Dr. Ante BAUER bio je plodan filozofski pisac. Bavio se je pitanjem *unde malum* – odakle zlo? Po prvi put u europskoj misli klasično teodicejsko pitanje – *unde malum?* - postavio je grčki filozof *Epikur*. Od tada skoro je svaki europski filozof smatrao dužnim dati odgovor na ovo ni malo jednostavno pitanje. Posebno valja istaknuti *Plotina*, *sv. Augustina*, *sv. Tomu Akvinskog*, *G. W. Leiniza*, koji je uveo u filozofski rječnik termin *teodiceja* – problem kojim se bavi *teodiceja* jest problem podrijetla moralnog i fizičkog zla. To je jedno od najtežih pitanja u filozofiji – i ne samo u filozofiji, nego i u teologiji pa i u religijama uopće.

Njegov nasljednik na sveučilištu bio je *Dr. Wenzel Trnka von Krzowitz* (1739. - 1791.) iz Češke. On mu je održao i nadgrobni govor (*oratio funebris*) na latinskom jeziku. *Trnka* i *Šoretić* imali su podršku moćnoga vračitelja (liječnika) Marije Terezije *Gerarda van Swietena* (1700.- 1772.). Iz zadnje godine postojanja povijesnoga sveučilišta u Trnavi vidimo da se je *Šoretić* uvijek oprijedjelio za hrvatsku nacionalnost (*natio Croatica*). Odluka da se sveučilište preseli 1777. godine iz Trnave u Budim bila je od Marije Terezije.

Povijesno sveučilište Trnava postojalo je od 1635. do 1777. godine. Hrvati bili su uz Slovake, Ugare i Nijemce četvrta priznata nacionalnost. Sveučilište osnovao je biskup i kasniji kardinal *Petrus Pazmanus*. Na početku postojali su samo dva fakulteti (teologija i filozofija), pravni fakultet osnovan je 1667. godine, a medicinski fakultet stoprv 1769. godine. U Trnavi objavljeni su prvi katalogi knjigov (*catalogi librorum*) u Mađarskom kraljevstvu. U tiskari sveučilišta tiskane su uglavnom latinske knjige. Ali objavili su i knjige na hrvatskom jeziku, na primjer udžbenik jezuita (isusovca) Emanuela Alvareza *De institutione grammatica* iz 1699. godine u hrvatskom prijevodu, jedan molitvenik iz 1724. godine na hrvatskom jeziku. I to ča je napisao poznati isusovac *Petrus Canisius* se je prevodilo na hrvatski jezik. Sve skupa poznamo 22 knjigov na hrvatskom jeziku iz Trnave.

Dr. Herbert GASSNER